

**Informe del rector sobre política universitària i
programa d'actuació**

Document informatiu

Barcelona, 07/03/2017

Pla d'actuació 2017

Claustre Universitari

Política institucional

Un dels objectius centrals de la política institucional de 2017 és continuar defensant els posicionaments que creiem que pertocquen com la universitat pública de qualitat i compromesa amb la societat que és la UPC. En aquest sentit, es continuarà reclamant una millora en el finançament de la universitat pública i defensant que el nivell d'inversió de la Generalitat de Catalunya hauria de tornar a instal·lar-se en els nivells del 2010. Cal continuar reivindicant un nou model de finançament per al sistema universitari públic que substitueixi l'actual, superat fa molt de temps, i que, en el cas de la UPC, hauria de reconèixer l'especificitat de la Universitat en aspectes com la territorialitat i el caràcter experimental dels estudis.

Es continuarà reivindicant també la igualtat d'oportunitats no només en l'accés a la universitat, sinó també al llarg de la carrera universitària i alertant que el sistema actual de beques continua sent insuficient. La premissa del sistema universitari públic ha de ser que ningú no pot quedar fora de la universitat per raons econòmiques. Tanmateix, en aquest discurs no admetrem –perquè la situació econòmica de la UPC així ho exigeix-- cap retallada del finançament de la universitat per compensar possibles baixades de preu de les matrícules, com s'ha fet ja en altres ocasions.

Un altre dels missatges clau serà la continuació de la campanya encetada el 2016 i orientada al món polític i empresarial per evidenciar el lideratge de la UPC pel que fa a la transferència de coneixement. L'objectiu és potenciar la posició de la Universitat en el sistema d'innovació català, especialment des de l'entrada en escena d'EURECAT. Es continuarà defensant en aquest sentit que la UPC és un agent transferidor de coneixement a la indústria, a les empreses i a l'administració indispensable per al progrés del país, i que així ho demostren en la pràctica els resultats de les empreses que col·laboren amb la Universitat.

Pel que fa al govern, se seguirà actuant per aconseguir-ne un de més participatiu i obert. L'any 2017 tindran lloc les eleccions a rectora o rector de la UPC i prèviament s'hauran celebrat les eleccions al Claustre Universitari, per a les quals s'ha previst una campanya institucional. L'objectiu de la campanya és aconseguir que el màxim nombre de persones participi tant en unes com en les altres eleccions. El compromís és posar a l'abast dels membres de la comunitat els instruments necessaris per exercir els seus drets en el govern de la Universitat.

Igualtat d'oportunitats

Durant 2017, s'ha previst la presentació d'un pla d'inclusió que ha contribuir a garantir la igualtat d'oportunitats a la UPC de les persones que tenen una discapacitat reconeguda i que estan en possessió del certificat de discapacitat, però igualment a aquelles persones que tenen necessitats educatives especials a causa d'alguna afectació temporal i que no tenen el certificat. El projecte inclourà també accions encaminades a canalitzar l'ajut que poden proporcionar estudiants de la UPC a altres estudiants amb discapacitat o necessitats educatives específiques. Està previst continuar aplicant, així mateix, mesures per millorar l'accessibilitat dels edificis ja existents.

Pel que fa al gènere, s'aplicarà i es farà el seguiment del tercer Pla d'igualtat de gènere de la UPC i, amb la finalitat d'aconseguir un clima laboral que afavoreixi la conciliació, està previst donar suport a les iniciatives relatives a la reforma dels horaris al país i promoure de manera pràctica en la cultura laboral de la UPC uns horaris més racionals.

Sostenibilitat

Es continuarà avançant en el Pla UPC 2020 de sostenibilitat energètica per esdevenir una universitat de baixa intensitat energètica i per experimentar la innovació als campus des de l'òptica d'involucrar en aquest projecte a estudiants, PDI i PAS. Es preveu avançar en l'Estratègia UPC Recircula per promoure l'economia circular en l'ús, la compra i la gestió responsable de recursos i residus. L'estratègia vol avançar en aspectes concrets com són la compra responsable, el foment de la reutilització i la millora en la recollida selectiva.

Política internacional

L'estratègia d'internacionalització de la UPC es desenvoluparà a partir del nou pla de Política Internacional que està previst presentar a principis d'any. A grans trets, el pla planteja l'impuls a una cultura internacional en la UPC a partir de la denominada 'internacionalització a casa', el desenvolupament del concepte de ciutadà global com a full de ruta en la formació dels estudiants, una major internacionalització de la recerca i la transferència i la integració de la cooperació en l'estratègia internacional de la Universitat, sense deixar de banda que cal continuar apostant per incrementar la mobilitat en tots els col·lectius: estudiants, PDI i PAS, , el que es podrà fer amb la implementació de la nova mobilitat d'Erasmus fora d'Europa (l'anomenada KA107). Són aspectes de la internacionalització que s'han treballat ja al llarg dels darrers cursos, però que ara es complementen amb una bateria de noves accions com la concreció d'estratègies d'internacionalització diferenciades per titulacions, o la posada en marxa d'accions formatives pel PDI sobre internacionalització del currículum o el desenvolupament d'una app d'acollida dels estudiants incoming, entre d'altres.

Altres accions previstes passen per intensificar el partenariat estratègic i les aliances externes, l'increment de la presència a fires internacionals, --especialment les orientades a la captació d'estudiants--, l'aprofitament dels instruments d'internacionalització que posen en marxa les administracions o el progrés cap a una homogeneïtzació dels criteris acadèmics i de reconeixement de la mobilitat a la UPC.

Una altra de les línies d'acció rellevants de la política internacional prevista per a 2017 serà la intensificació de la internacionalització del doctorat amb instruments diversos entre els quals hi ha l'organització de *summer schools* i el foment d'activitats de networking de la comunitat d'estudiants de doctorat.

Rànquings

Pel que fa als rànquings, la presència en les classificacions són rellevants tant per a la captació d'estudiants com per al posicionament de la Universitat en determinats àmbits, raó per la qual es continuarà treballant activament en aspectes com la transparència en la informació o la importància que en la producció de recerca consti de forma correcta la filiació a la Universitat.

Cooperació

Durant 2017, s'ha previst el desenvolupament d'una nova normativa per al Centre de Cooperació per al Desenvolupament (CCD), un dels epicentres de la responsabilitat social que exerceix la UPC. La voluntat és actualitzar el regim de funcionament d'aquesta unitat per

adaptar-la tant al que és el CDD avui, com a les noves necessitats que inclouen, per exemple, una acció local de cooperació que en els darrers temps s'està evidenciant com molt necessària. La celebració del 25è aniversari de la creació del CCD es vol fer coincidir amb aquesta reorientació, que coincidirà també amb un programa de celebracions que han de servir per ajudar a sensibilitzar la comunitat sobre els reptes de de l'Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible de Nacions Unides.

Política lingüística

De nou, l'objectiu és continuar avançant en la qualitat lingüística de la UPC. En el cas de la tercera llengua, i dins de les nostres possibilitats pressupostàries, durant 2017 es treballarà per posar a l'abast les eines per tal que les persones que es titulen assoleixin les competències d'una de les terceres llengües reconegudes en el marc europeu a nivell de B2, així com les certificacions necessàries. La informació als estudiants continuarà sent clau en aquest sentit.

Política TIC

En l'àmbit de la gestió dels serveis TIC, i independentment de que siguin proveïts per la UPC o per UPCnet, es continuarà la tasca de catalogació dels serveis TIC d'abast general, d'ordenació dels recursos dedicats i d'alineació estratègica de la seva evolució seguint el model unificat desenvolupat durant el 2015-16.

En l'any 2017 es continuarà insistint en la millora dels serveis i es preveu, entre altres, l'acabament de la reenginyeria del sistema d'identitat; la finalització de la implantació de la telefonia IP que, després de tres anys de feina, permetrà l'eliminació de la xarxa de telefonia analògica; l'obertura del servei de servidors i *storage* en el núvol privat UPC, fins ara dedicat en exclusiva als serveis TIC; o la posada en servei del nou portal de serveis TIC que, en un esforç per facilitar l'accés a les persones usuàries, concentrarà tota la informació sobre els serveis TIC d'abast global de què disposa la comunitat UPC.

Singularment, continuarà la reenginyeria del *front-end* de PRISMA, que comporta eliminar la tecnologia Oracle forms basada en applets de Java i adoptar tecnologia basada en Javascript. En la matrícula de febrer es posarà en marxa el nou mòdul d'automatrícula, que oferirà una experiència d'usuari molt més amable als estudiants. Dins del mateix servei també es començaran a aplicar canvis metodològics i tecnològics amb la finalitat de fer més robust el servei en processos crítics com és el de la matrícula.

Es preveu continuar treballant igualment en el manteniment de la infraestructura hardware, per a la qual s'han previst inversions.

Estructura

En el marc del procés de creació de l'EEBE i tal i com es va acordar al darrer Consell de Govern del 2015, el setembre de 2017 es posarà sobre la taula de seguiment creada amb la Generalitat de Catalunya per impulsar aquest centre la proposta d'elecció directa de director o directora de l'Escola d'Enginyeria de Barcelona Est.

Es preveu que 2017 serà l'any de la dissolució definitiva del Consorci Escola Industrial de Barcelona (CEIB), proposta que ha estat acceptada en 2016 per les altres dues institucions del Consorci (Generalitat de Catalunya i Diputació de Barcelona) i que ara per ara està en procés de desenvolupament.

Pel que fa a la nova estructura departamental, la previsió és que en la primera sessió del 2017 el Consell de Govern conclougui la revisió dels de l'àmbit d'arquitectura i, en la de juliol, pugui aprovar la reestructuració de l'àmbit que integren actualment els departaments d'Enginyeria Mecànica, Màquines i Motors Tèrmics, Mecànica de Fluids i Resistència de Materials. Igualment s'ha previst començar la revisió de les unitats de l'àmbit TIC.

En l'àmbit de la gestió, s'ha previst per a 2017 la implantació del model UTG a l'àmbit TIC. Cal dir que la posada en marxa de les UTG ha estat un procés llarg i complex, que es va iniciar l'any 2004 i que no acabarà fins 2017, tretze anys després. En aquest llarg camí, s'han produït circumstàncies molt complicades, tant econòmicament com pel que fa al personal, les quals han fet que el canvi de model hagi esdevingut una necessitat. Amb una plantilla de PAS reduïda en un 25% en els darrers cinc anys, s'ha fet imprescindible articular un model de gestió que pugui aprofitar al màxim els recursos disponibles i que en permeti la redistribució. El model implementat finalment és clarament disruptiu respecte a l'estructura anterior, un fet que sumat a la manca de recursos ha generat dubtes i també crítiques. Susceptible de millora, com tots els models, i tot i que ja s'han fet alguns ajustos a UTG implantades fa temps, l'objectiu és, ara, dissenyar un sistema d'avaluació dels serveis que incorporarà també el servei que es presta des de les UTG.

Pel que fa a l'estructura dels Serveis Generals, s'han previst alguns ajustos en unitats i processos assignats, entre els quals hi ha la reorganització de l'àmbit TIC, en el qual es continuarà treballant en la línia iniciada el 2016.

Esmentar finalment que, per a 2017, es preveu la separació de la UPC del Consorci de l'Escola Tècnica d'Igualada, que va ser aprovada per acord del Consell de Govern aquest 2016 i que malgrat les reiterades peticions escrites i verbals, la Generalitat de Catalunya ha d'executar encara.

Comunicació

Durant 2017, es continuarà avançant en la política d'optimitzar els canals de comunicació que disposa la UPC i en una estratègia de projecció de la Universitat, que focalitza els missatges en l'oferta dels estudis de la UPC, la capacitat de la recerca i la transferència de coneixement, el posicionament de la institució als rànquings internacionals i el compromís social de la UPC.

Per al curs 2017-18 es preveu la posada en marxa de la nova web institucional, en la que s'està ja treballant i que posarà l'accent en l'oferta acadèmica, la recerca i la transferència de coneixement com a eixos vertebradors de la informació. La web ha d'esdevenir una eina de captació d'estudiants i un instrument per a un millor posicionament de la UPC en els àmbits de la recerca i la transferència.

Respecte a la promoció dels estudis, l'estratègia serà avançar cap a una actuació integrada dels diversos agents que, directa o indirectament tenen incidència en la promoció. Per això, s'implementaran eines específiques que permetin articular una acció més coordinada, global i directa sobre els potencials estudiants, tant locals com internacionals.

L'ús de la publicitat, --dins de les possibilitats pressupostàries disponibles--, l'acció sobre les xarxes socials i la realització de campanyes específiques, així com la intensificació de la promoció en la secundària són altres línies d'acció.

En l'àmbit de la comunicació externa està previst continuar reforçant la presència de l'opinió dels membres de la comunitat UPC en els mitjans de comunicació de masses, especialment en temes vinculats a la recerca i la transferència de coneixement.

Política docent

Pel que fa a la política docent, el 2017 es farà un seguiment acurat dels possibles canvis en el RD 1393/2007 referent a l'estructura dels estudis de grau i màster, així com en la seva implantació. Des de la UPC, es mantindran els criteris que es van aprovar al Consell Interuniversitari de Catalunya (CIC) en el sentit de acceptar modificacions pel que fa a la durada de graus sempre que responguin a criteris acadèmics. Es participarà en les comissions específiques per tractar els desacords que s'han manifestat en la darrera Junta del CIC relatives als àmbits TIC i agroalimentari.

El 2017, i a la vista de les consideracions de l'AQU sobre ensenyaments oferts en més d'un centre, caldrà seguir analitzant la situació d'algunes titulacions de la UPC i procedir a fer les adaptacions que pertoqui.

Pel que fa al mapa dels estudis de la UPC, es preveu continuar amb la implementació de la programació acordada pel Consell de Govern. S'analitzaran amb criteris d'oportunitat i viabilitat les propostes de nous estudis que es presentin des dels diferents àmbits i es buscarà l'acord entre els centres quan les propostes incideixin sobre estudis ja existents.

El 2017 es continuarà promovent la millora del resultats acadèmics dels estudiants, un compromís adquirit per acord del Claustre Universitari. En concret, s'analitzaran l'evolució de diverses cohorts i es proposaran accions al respecte.

Política d'R+D+i

L'objectiu per a 2017 és avançar en la reestructuració de l'àmbit de recerca i transferència, malgrat el retard en la convocatòria FEDER, que no va permetre assolir aquest objectiu el 2016. La finalitat és aconseguir una millor projecció de la recerca i la transferència, més suport en la gestió dels projectes i nous avenços en la valorització del coneixement que es crea i es transfereix des de la Universitat.

En concret, en l'àmbit de la recerca es continuarà treballant en la línia de promoure la participació en convocatòries competitives de recerca, especialment a través de jornades adreçades a informar, resoldre dubtes i ajudar en la preparació de propostes per a convocatòries específiques. També en la identificació dels grups que treballen en determinats àmbits, així com en el foment de la interdisciplinarietat com a via per multiplicar la capacitat d'acció dels grups.

L'impuls a la participació dels investigadors de la UPC en convocatòries de prestigi (ICREA o ERC) són altres accions a les quals es donarà continuïtat.

També està prevista la presentació d'una nova normativa que ordeni la relació de la UPC amb les entitats vinculades de recerca amb l'objectiu d'optimitzar aquesta relació en benefici d'ambdues parts.

Així mateix, com a conseqüència de la sol·licitud del segell d'excel·lència en recursos humans per a la contractació d'investigador, es posarà en marxa un pla d'actuacions relatives a la contractació i al desenvolupament de la carrera dels investigadors. Aquest segell serà condició

sine qua non per poder participar en determinades convocatòries de recerca europees i la convocatòria Beatriz de Pinós.

En el marc del doctorat, i a més de la intensificació de la vessant internacional esmentada anteriorment, està previst iniciar actuacions orientades a la formació i capacitació dels estudiants de doctorat en temes d'emprenedoria i innovació per a que coneguin les estratègies de valorització dels resultats de la seva recerca i els mecanismes per a desenvolupar productes comercialitzables i fer-los arribar a mercat, tant a través dels sistemes de transferència de tecnologia, prèvia protecció de la IP, com de la creació d'empreses de base tecnològica.

Ja en l'àmbit de la transferència, la política tractarà de posar més en valor tant els actius ja existents en la UPC, com els resultats de la participació en un projecte de la Conference of European Schools for Advanced Engineering Education & Research (CESAER) sobre la valorització de la transferència de coneixement en el qual s'està participant activament.

S'ha previst avançar en la creació de programes orientats a impulsar nous canals generadors d'innovació l'objectiu dels quals és fer de la UPC un soci de valor per a les empreses en els processos d'innovació. En aquesta via se situarien un futur Laboratori d'Emprenedoria Sectorial; un *ramp up* tecnològic, orientat a ajudar a evolucionar el nivell de maduració de tecnologies que poden ser interessants per a aplicacions concretes en un sector específic, o el desenvolupament de programes de reptes tecnològics que han de fer aflorar possibles solucions i detectar talent.

El foment de l'emprenedoria (dins de l'estratègia de replicar nous models d'incubació que permeten la identificació, l'aflorament i el suport a projectes emprenedors d'estudiants), la creació d'empreses i la generació de patents continuaran sent algunes de les línies de la valorització del coneixement que es portaran a terme.

Política de personal

Personal Docent i Investigador. Per a 2017, s'ha previst continuar avançant en la promoció de la plantilla amb la convocatòria de 15 càtedres i la promoció horitzontal del professorat associat (unes 50 places). La distribució de les càtedres tindrà en compte l'avaluació del CV del personal que hi pot concursar, així com la política estratègica de la Universitat.

En el marc del programa Serra Húnter, que permet cofinançar en un 50% les places convocades, s'ha previst la incorporació de 17 places de lector, en la línia del que ja es va fer l'any 2016, ja que s'ha considerat que aquest programa s'adequa més a la captació que a l'estabilització. La distribució de les places de lector tindrà en compte la situació actual dels departaments (nivell de dèficit o superàvit, relació entre professors a temps parcial i temps complet), les jubilacions en els propers anys i el nivell de recerca dels departaments.

També es preveu l'estabilització d'unes 25 persones amb contracte de professorat agregat interí (el número exacte depèn de la taxa de reposició de l'estat). La distribució d'aquestes places seguirà els criteris establerts i aprovats en el programa d'estabilització.

De nou es continuarà apostant per una carrera acadèmica en la qual l'accés comença amb una plaça de lector, en general en el programa Serra Húnter, per tal de progressar a figures estables en la mateixa plaça, sempre i quan s'obtingui una avaluació favorable al pla d'estabilització de la pròpia Universitat.

També s'ha destinat una partida per poder convocar permisos de mobilitat externa del PDI i una nova convocatòria de llicències sabàtiques.

Personal d'Administració i Serveis. Tot i que condicionat al que estableixi la legislació estatal i autonòmica, l'objectiu és tornar a sol·licitar novament una taxa de reposició del 100% que juntament amb la d'aquest any 2016 i, si cal, sumant la d'anys futurs, ha de servir per convocar oposicions d'auxiliar administratiu amb l'objectiu d'estabilitzar el personal funcionari interí de la UPC i prèvia superació d'un procés de selecció.

D'altra banda, s'està ja treballant i poder concretar el 2017 una fórmula que permeti estabilitzar en el marc de la legalitat vigent al màxim nombre de persones possible de la plantilla de PAS laboral temporal que, en alguns casos, concentra molts anys d'antiguitat. Es preveuen també altres actuacions dirigides a la convocatòria d'oposicions de promoció de A2 i/o A1; la contractació de personal de reforç -- que continuarà essent insuficient-- però que ha de permetre millorar les condicions d'algunes de les unitats amb més mancances de personal, així com la transformació dels llocs de treball configurats com a operatius i que, en realitat, corresponen a tècnics de suport de nivell 2.

Un altre objectiu per a 2017, en aquest cas difícil de complir perquè requereix l'acceptació del govern de la Generalitat de Catalunya, és el trasllat de la despesa de personal que ocupa llocs de treball estructurals del capítol 6 al capítol 1 del pressupost. La normativa actual de la Generalitat no ho permet, atès que està prohibit incrementar les despeses de capítol 1. Per tant, i tot i que la UPC disposa del pressupost necessari, caldria fer un trasllat de recursos de capítol 6 a 1 i no sembla que sigui possible. Tot i així, s'ha previst fer de nou la proposta a la Secretaria d'Universitats i Recerca.

Política econòmica

Com en anys anteriors, l'objectiu és assolir l'equilibri pressupostari. El pressupost per al 2017 s'ha incrementat en un 3,03% respecte al de l'any 2016 i, tot i que el marge de maniobra no és el que seria desitjable, sí permetrà desenvolupar determinades accions a l'entorn del personal, PDI i PAS, així com destinar partides específiques a diversos àmbits d'actuació que s'han anat presentant en aquest document.

Un dels objectius de 2017 de la política econòmica és incrementar els ingressos disponibles. En aquest sentit, i tenint en compte les perspectives del finançament públic, es preveu disposar d'un pla de patrocini i mecenatge que es pugui desenvolupar malgrat les dificultats que s'albiren i que van des de la fiscalitat a la manca de cultura de mecenatge o les dificultats econòmiques que travessen les empreses. Es continuarà treballant també en la reducció de la morositat seguint una línia encetada a final de 2015 i que ha proporcionat bons resultats.

De nou, i tal i com ja va passar el 2016, es preveu disposar d'un fons per proporcionar suport econòmic als estudiants que no puguin fer front al pagament de la matrícula per circumstàncies sobrevingudes.

Tal i com s'ha informat al Consell de Govern i al Claustre Universitari, les possibles actuacions patrimonials estan en el que es podria definir com *stand by* en encetar 2017, en part pel tipus de patrimoni de què disposa la UPC i per la situació del mercat i dels inversors del sector i, en part, perquè els canvis polítics a l'Ajuntament de Barcelona han endarrerit arribar a un acord respecte al futur de l'edifici de l'FNB, l'edifici que més clarament podia estar afectat per aquest

tipus d'acció. L'objectiu és però avançar en la negociació amb el consistori barceloní per aconseguir millors condicions per a aquest centre docent.

Estudiants

De nou, els estudiants són els destinataris de bona part de les accions que conté aquest document, però es destaquen aquí d'altres dirigides especialment a aquest col·lectiu, com ara la previsió d'una convocatòria per incentivar, d'acord amb els centres, la realització de tesis de grau o de màster interdisciplinars.

En el marc de la revaluació, s'ha previst completar l'anàlisi duta a terme i explorar la possibilitat d'estendre aquesta fórmula a totes les matèries on tingui sentit.

També s'ha previst demanar a la Generalitat de Catalunya una millora en el procés per sol·licitar el retorn de la diferència de preu per a crèdits d'estudis d'enginyeria.

Per tal d'evitar interpretacions errònies en les beques de col·laboració, s'ha previst adequar les bases per tal que quedi palès que hi ha un procés d'aprenentatge que té en consideració tant el procés de la formació, com el desenvolupament del programa i la seva avaluació.